

AANTEKENEN EN PER E-MAIL

Tuinbranche Nederland

Den Haag, 2 september 2022

Aantal bijlagen : --
Ons kenmerk : ACM/UITNZP/001551
Onderwerp : Informele beoordeling duurzaamheidsinitiatief Tuinbranche NL

Geachte ,

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft uw verzoek van 19 mei 2022 om een informele beoordeling onder de concept Leidraad Duurzaamheidsafspraken (de Leidraad) behandeld.¹ De ACM is bij de beoordeling van de voorgenomen samenwerkingsafpraak tussen leden van de Tuinbranche Nederland (TBNL)² om het gebruik van illegale gewasbeschermingsmiddelen binnen de sierteeltsector in Nederland tegen te gaan (het Initiatief) uitgegaan van de door u verstrekte informatie. Uit de analyse volgt dat het Initiatief op het eerste gezicht niet mededingingsbeperkend is. Het Initiatief draagt juist bij aan een goede werking voor de Nederlandse markt voor sierteelt op het gebied van duurzaamheid. Op basis van deze beoordeling heeft de ACM besloten om het Initiatief niet verder te onderzoeken.

Hieronder licht de ACM toe hoe zij tot deze conclusie komt. Eerst schetst zij de achtergrond van het verzoek, daarna volgt een beschrijving van het Initiatief en de mededingingsanalyse van de ACM.

Achtergrond van het verzoek

Begin 2016 ondertekenden de gezamenlijke tuinretailers, een aantal handelspartijen en ketenpartijen samen met het adviesbureau Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM), Stichting Natuur & Milieu (N&M) en TBNL de eerste Ambitie gewasbescherming in de sierteelt.³ Onderdeel van deze ambitie is dat de sector het gebruik van bepaalde bestrijdingsmiddelen die (zeer) schadelijk zijn voor mens, dier en milieu uitfaseert.

Gewasbeschermingsmiddelen zorgen voor het beheersen en tegengaan van ziekten, plagen en onkruid. Bepaalde gewasbeschermingsmiddelen kunnen echter schadelijke stoffen bevatten. Inmiddels zijn de meeste van de middelen die TBNL in de eerste ambitie wilde uitfaseren, ook verboden op grond van de wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.⁴ Die wet bepaalt dat alleen gewasbeschermingsmiddelen die

¹ ACM, 2^e concept: *Leidraad Duurzaamheidsafspraken – Mogelijkheden binnen het mededingingsrecht*, 26 januari 2021, te raadplegen via: <https://www.acm.nl/sites/default/files/documents/2e-concept-leidraad-duurzaamheidsafspraken.pdf>.

² Tuinbranche Nederland is de brancheorganisatie voor de hele tuinketen, waarbij fabrikanten, importeurs, groothandelaren in tuinartikelen, als groen en tuincentra (retailers) zijn aangesloten.

³ TBNL, N&M en CLM, *Ambitiebrief: Eisen en wensen van Retail in certificering in de sierteelt*, 2016, te raadplegen via: <https://www.clm.nl/uploads/nieuws-pdfs/Ambitiebrief.pdf>.

⁴ Wet van 17 februari 2007, houdende regeling voor de toelating, het op de markt brengen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Deze wet is mede gebaseerd op de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijn 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad. In punt 8 van de Verordening staat o.a. "Het voorzorgsbeginsel dient te worden toegepast en deze verordening dient te waarborgen dat de industrie aantoonbaar dat de stoffen of producten die worden geproduceerd of op de markt worden gebracht geen enkel schadelijk effect op de gezondheid van mens of dier hebben, noch enig onaanvaardbaar effect voor het milieu." Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden toetst de middelen voor de Nederlandse markt.

bewezen veilig zijn, zijn toegestaan. In 2021 heeft TBNL een geactualiseerde versie van de ambitie gepubliceerd, te weten Ambitie 4.0 Gewasbescherming in de Sierteelt (Ambitie 4.0).⁵ De ondergrens daarin is om wettelijk verboden middelen niet te gebruiken.

Om de voortgang van de ambitie (en daaropvolgende versies) inzichtelijk te maken voert N&M – als onafhankelijke ngo – sinds 2018 een jaarlijkse residumeting uit samen met CLM. CLM maakt een analyse van de uitkomsten. De resultaten van de residumeting in 2021 zijn vergeleken met eerdere jaren en in het licht gehouden van Ambitie 4.0. Hieruit bleek dat het aandeel illegale middelen dat jaarlijks wordt aangetroffen bij residumetingen niet is gedaald. Het aandeel blijft tussen de 10-15% hangen, aldus N&M.

Volgens N&M namen de retailers individueel maatregelen bij het aantreffen van illegale middelen, van het aanspreken van de leverancier tot het stoppen met afnemen van een leverancier. De resultaten laten echter zien dat de genomen maatregelen niet effectief genoeg zijn. Dit kwam bijvoorbeeld omdat veel retailers, uit angst voor de verstoring van de handelsrelatie, geen individuele maatregelen durfden te treffen. Bij gebrek aan informatie-uitwisseling in de branche, kwamen planten met illegale residuen alsnog (goedkoper) bij andere retailers terecht, zodat een waterbedeffect ontstond. N&M concludeerde in 2021 dat het voor het voorkomen van het gebruik van illegale gewasbeschermingsmiddelen “essentieel [is] om hier strengere maatregelen op te treffen, bijvoorbeeld in de vorm van een bindend sanctiekader”.⁶

Relevant in dit kader is dat ook de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA), de toezichthouder op de handel en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, in haar rapport uit 2022 voorstelt om de rol van ketenpartijen sterker in te zetten bij het signaleren van illegaliteit en *awareness* in de sector te vergroten in de strijd tegen criminele handel in illegale gewasbeschermingsmiddelen. Als voorbeeld wordt genoemd het inzetten op preventie en bewustwording bij telers en tuincentra, bijvoorbeeld via (onderlinge) sociale druk.⁷

Het Initiatief

Voorgestelde maatregelen

De aanbeveling van N&M om strengere maatregelen te treffen, bijvoorbeeld in de vorm van een bindend sanctiekader, heeft TBNL opgepakt. Hieruit is het Initiatief ontstaan. Om het gebruik van illegale gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen, stelt TBNL meerdere maatregelen voor.

Clausule inkoopvoorwaarden

De eerste maatregel is dat deelnemende retailers in hun (algemene) inkoopvoorwaarden de volgende clausule op (laten) nemen: “*De Leverancier is aansprakelijk voor en vrijwaart de Koper tegen alle schade die de Koper mocht lijden vanwege de aanwezigheid van verboden stoffen (in de betreffende teelt) in de door hem geleverde zaak.*” Eventuele kosten voor niet-naleving van de wettelijke regels komen hierdoor bij de kweker te liggen. De achterliggende gedachte is dat door deze clausule een extra prikkel ontstaat voor de kweker om geen illegale middelen te gebruiken.

Handhavingsmechanisme

Een tweede maatregel is de invoering van een handhavingsmechanisme na de vaststelling van het gebruik van een illegaal middel door een residumeting. Dit handhavingsmechanisme bestaat uit twee stappen.

⁵ TBNL, N&M en CLM, Ambitie gewasbescherming in de sierteelt van de Nederlandse tuinretail 4.0 2021-2023, 2020, te raadplegen via: <https://www.tuinbranche.nl/uploads/ambitie-4-0-sierteelt.5632f2.pdf>.

⁶ N&M, Bestrijdingsmiddelen in tuinplanten 2021, p. 22, te raadplegen via: <https://natuurenmilieu.nl/app/uploads/Bestrijdingsmiddelen-in-tuinplanten-2021.pdf>.

⁷ NVWA, *Handel in illegale gewasbeschermingsmiddelen in Nederland*, 2022, p. 18, te raadplegen via: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-e7f4543e08a00addf7acbbe803644728bc4dc254/1/pdf/22050438bijlage-3-nvwa-illegale-handel-in-gewasbeschermingsmiddelen-in-nederland-12-februari-2022.pdf>. Zie ook de bijbehorende Kamerbrieven van 25 mei, Kamerstuk 27858-569, en van 22 juni 2022, Kamerstuk 28286-1259, te raadplegen via respectievelijk: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-1e3bcf250a0854c02ffcdcbcc4d4a36583e24c83e/1/pdf/moties-en-toezeggingen-op-het-gebied-van-gewasbescherming.pdf> en https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D26319&did=2022D26319.

Stap 1 – na aantreffen van een illegaal middel

Na het aantreffen van een illegale stof in de residuen op een plant volgen de volgende acties:

- a) De retailer waar de plant is aangetroffen, informeert de betreffende leverancier of kweker over het (vermoeden van) gebruik van een illegaal middel;
- b) De retailer verwijdert de betreffende plantsoort van de leverancier of kweker uit de schappen, omdat deze potentieel een risico voor mens, dier en milieu vormt;
- c) De leverancier of kweker mag de plantsoort pas weer verhandelen met de betreffende retailer als:
 - i. de leverancier of kweker voor de levering van nieuwe planten bij de retailer schriftelijk aangeeft dat geen illegale middelen zijn gebruikt, en specifiek hoe er actie is ondernomen om het middel dat eerder is aangetroffen niet meer aan te treffen en niet meer toe te passen; en
 - ii. de retailer een extra residumeting doet bij de levering van nieuwe planten door de betreffende leverancier of kweker die laat zien dat geen illegale middelen zijn gebruikt.⁸

Een middel wordt als gebruikt gezien als er minimaal 0.05 mg/kg residu is gevonden in de meting of als gebruik aannemelijk is gebleken.⁹

Als een retailer na de eerste constatering van gebruik van een illegaal middel eenzijdig besluit om niet meer te handelen met de betreffende kweker, dan licht de retailer TBNL hierover in. TBNL zorgt ervoor dat bij een volgende residumeting de planten van deze kweker wederom worden getest, om het risico dat de besmette planten vervolgens aan andere retailers worden geleverd te verminderen.

Stap 2 – bij herhaald gebruik van illegale middelen

Als bij een tweede residumeting in een tweede levering van planten wederom gebruik van illegale middelen wordt geconstateerd bij dezelfde kweker dan volgen de volgende acties:

- a) Alle deelnemers aan het Initiatief worden geïnformeerd over het gebruik van illegale middelen door de betreffende kweker voor de specifieke plantsoort¹⁰ en zijn verplicht om stappen 1b) en 1c) te volgen voordat zij weer mogen handelen met de leverancier of kweker voor die specifieke plantsoort; en
- b) TBNL meldt de bevindingen bij MPS/Global GAP, de certificeringsinstantie in de sierteelt,¹¹ en bij de NVWA, de publieke toezichthouder.

Deze tweede stap is gericht op het voorkomen dat planten met daarop illegale middelen op de markt komen via de andere retailers en zodoende alsnog hun weg naar de consument vinden; het waterbedeffect.

Pilot 2022

In 2022 vindt in eerste instantie een pilot plaats, waarbij alleen naar de resultaten van de residumeting in het kader van Ambitie 4.0 wordt gekeken. Een erkend lab (Eurofins) voert deze residumeting uit. CLM doet vervolgens onderzoek naar de aangetroffen stoffen en stelt het eventuele gebruik van een illegaal middel vast. Na afloop van de pilot volgt een evaluatie van het Initiatief. Vanaf 2023 gaat Initiatief breder gelden en ook worden toegepast bij andere residumetingen (die door de retailers zelf worden gedaan).

Deelnemers

Deelname aan het Initiatief is op vrijwillige basis en niet-exclusief. Voorwaarde is dat (ook) wordt deelgenomen aan Ambitie 4.0. De kosten van het Initiatief worden aan de deelnemers doorberekend. Van de bij TBNL aangesloten retailorganisaties willen Intratuin, Praxis, Welkoop, Hornbach, GroenRijk, Ranzijn en GRS Retail, een inkooporganisatie voor 200 tuincentra, deelnemen aan het Initiatief. Volgens TBNL komt dit neer op ongeveer 70% van de retailmarkt voor de verkoop van sierbloemen en -planten. Ook zullen een aantal handelspartijen participeren.

⁸ De retailer organiseert de residumeting conform een vooraf opgesteld protocol.

⁹ Gehalten tussen 0,01 en 0,05 mg/kg kunnen ook andere oorzaken hebben, zoals gebruik in een eerder jaar of verwaaiing vanuit andere percelen.

¹⁰ Telkens worden de volgende gegevens doorgegeven: de naam van de kweker, de plantsoort die het betreft, het middel waar het om gaat en de datum waarop de residumeting is gedaan. De naam van de retailer bij wie het middel gevonden is op een plant wordt niet bekend gemaakt aan de andere deelnemers.

¹¹ Volgens TBNL zal de certificeringsinstantie niet op basis van de melding de certificering stopzetten. Echter, de melding kan wel bijdragen aan extra onderzoek door de betreffende instantie bij de kweker.

De initiële mededingingsanalyse

De ACM heeft het Initiatief getoetst aan de uitgangspunten van de Leidraad. In de Leidraad staan een vijftal categorieën duurzaamheidsafspraken die in het algemeen niet-mededingingsbeperkend zijn en dus zijn toegestaan. Eén van die categorieën betreft afspraken die er enkel toe strekken dat de betrokken ondernemingen, hun leveranciers en/of hun distributeurs nationale of internationale normen respecteren.¹² Deze categorie staat ook wel bekend als het tegengaan van *below legal standard competition*, omdat oneigenlijke concurrentie plaatsvindt. Dat wil zeggen concurrentie die er vanwege nationale of internationale (duurzaamheids)normen niet had mogen zijn.

In de Leidraad wordt deze categorie betrokken op het doen van zaken in landen buiten Europa. Volgens de ACM is het tegengaan van *below legal standard competition* ook binnen Europa in het algemeen niet-mededingingsbeperkend. De ACM acht het na een initiële mededingingsanalyse aannemelijk dat het Initiatief onder deze categorie duurzaamheidsafspraken valt om de volgende redenen.

Strekking van het Initiatief: respecteren nationale norm die duurzaamheid bevordert

Met dit Initiatief, waaraan ongeveer 70% van de retailers meedoet, spreken de retailers geen gezamenlijke prijzen af, proberen zij niet de markt te verdelen of de productie te beperken. Het Initiatief heeft niet tot doel de mededinging te beperken. In tegendeel: op dit moment hebben kwekers die illegale bestrijdingsmiddelen gebruiken een (oneigenlijk) voordeel ten opzichte van kwekers die zich aan de wet houden. Door de inzet van illegale gewasbeschermingsmiddelen kunnen zij gemakkelijker en goedkoper produceren dan kwekers die zich wel aan de wet houden. Consumenten kiezen ook voor deze producten, zonder te weten dat de planten zijn geweekt met behulp van illegale middelen. Deze kwekers concurreren niet op basis van eigen verdienste maar omdat zij zich niet aan de wet houden. Dat is niet het type concurrentie dat de mededingingsregels beogen te beschermen. Het Initiatief van TBNL wil deze oneigenlijke concurrentie tegengaan door naleving van de wettelijke regels te bewerkstelligen en, daarmee, duurzaamheid in de sierteeltsector te bevorderen. Immers, die wettelijke regels streven naar de bescherming van mens, dier en milieu.

Noodzakelijkheid en proportionaliteit

De ACM heeft getoetst of de maatregelen die worden voorgesteld in het kader van het Initiatief noodzakelijk en proportioneel zijn in relatie tot het wegnemen van de oneigenlijke concurrentie en het bevorderen van duurzaamheid. Op grond van de door TBNL aangedragen informatie acht de ACM het aannemelijk dat het Initiatief hieraan voldoet.

Allereerst vindt ondanks het publieke toezicht gebruik van illegale middelen nog steeds plaats. Zoals hiervoor aangegeven, roept de NVWA (ook) zelf de sector op om private initiatieven te ontplooiën om de wet te (doen) handhaven, waaronder het inzetten op preventie en bewustwording bij telers en tuincentra, maar ook het vaker doen van meldingen van vondsten van illegale middelen.¹³

Ten tweede hebben eerdere private initiatieven in de sierteeltsector in de afgelopen jaren, zoals het verbeteren van de traceerbaarheid van planten bij retailers en de invoering van een certificeringssysteem, ook niet geleid tot het terugdringen van het gebruik van illegale middelen. Dat dit aandeel gebruikte illegale middelen niet omlaag gaat is volgens TBNL onder meer te wijten aan:

- de terughoudendheid van individuele retailers om zelfstandig maatregelen te treffen en melding te maken bij de NVWA met het risico de handelsrelatie te verstoren. Het wegnemen van die angst kan alleen door gezamenlijk op te treden volgens TBNL; en
- een waterbedeffect, waarbij planten waarop illegale bestrijdingsmiddelen zijn aangetroffen alsnog worden geleverd aan andere retailers en uiteindelijk toch bij de consument terechtkomen. Dit voorkomen kan alleen door met andere retailers informatie te delen op welke batches planten van welke kweker illegale bestrijdingsmiddelen zijn aangetroffen en deze planten niet meer af te nemen.

¹² ACM Leidraad, punt 27. Zie voetnoot 1.

¹³ Zie voetnoot 7.

Ten derde heeft TBNL waarborgen ingebouwd om het Initiatief te beperken tot wat noodzakelijk en proportioneel is, te weten:

- Het initiatief staat open voor eenieder die wil deelnemen, het is niet-exclusief en op vrijwillige basis;
- De voorwaarden voor deelname aan het Initiatief en de maatregelen zijn vóóraf publiekelijk kenbaar door middel van publicatie op o.a. de website van TBNL;
- De clausule die als (algemene) inkoopvoorwaarde gaat gelden is beperkt tot “*verboden stoffen*” en verwijst dus louter naar wat al uit de wettelijke regels volgt;
- Er zijn verschillende waarborgen rondom het handhavingsmechanisme om te voorkomen dat ten onrechte wordt geconstateerd dat een kweker illegale middelen heeft gebruikt:
 - De planten worden steekproefsgewijs bij de deelnemende retailers getest door een derde partij.¹⁴
 - Tijdens de pilot wordt de residumeting gedaan door een erkend lab. CLM onderzoekt als derde partij de resultaten.
 - De grens voor een positieve test ligt zekerheidshalve op >0.05 mg/kg om mogelijke andere oorzaken, zoals verwaaiing vanuit andere percelen, zo veel mogelijk uit te sluiten.
 - Na het aantreffen van illegale middelen voert CLM eerst een gesprek met de kweker over de herkomst van het middel. Dit gesprek staat in het teken van hoor en wederhoor. Als de kweker aannemelijk maakt dat het middel uit een andere bron dan illegaal gebruik komt (drift, watergift, contaminatie, uitgangsmateriaal) dan kijkt CLM of dat plausibel is. Pas als CLM na dit gesprek het nog steeds aannemelijk vindt dat het middel daadwerkelijk door de kweker zelf is gebruikt treedt het hiervoor beschreven handhavingsmechanisme in werking.¹⁵
- Een verzoek aan andere retailers om een specifieke teelt van een plant niet af te nemen tenzij de kweker kan aantonen dat geen illegale middelen zijn gebruikt volgt na vaststelling dat *tweemaal* illegale middelen door een kweker zijn gebruikt¹⁶;
- TBNL is verantwoordelijk voor het beheren en communiceren van de overtredingen aan de andere retailers. Daarbij wordt alleen de naam van de kweker doorgegeven en niet waar de positief geteste planten werden verkocht, zodat de andere retailers geen inzicht verkrijgen in de handelsrelaties van concurrenten;
- Het handhavingsmechanisme is beperkt tot de specifieke teelt waarop illegale middelen zijn aangetroffen. Het blijft mogelijk om andere producten van de betreffende kweker af te nemen; en
- Bij het aanbieden van een nieuwe batch van de plantsoort waarvoor eerder het gebruik van illegale middelen werd vastgesteld heeft de kweker de kans om te laten zien dat deze planten zonder het gebruik van illegale middelen gekweekt zijn. De retailers boycotten niet collectief de in overtreding zijnde onderneming, maar weren alleen planten met illegale residuen van de markt.

Wel constateert de ACM dat een onafhankelijke beslissing, of de mogelijkheid tot beroep, over het gebruik van illegale middelen door de leverancier of kweker nog ontbreekt. Weliswaar wordt door CLM als derde partij een gesprek aangegaan met de kweker als wordt geconstateerd dat illegale middelen zijn gebruikt. Echter, het is CLM zelf die die constatering doet. De ACM raadt dan ook aan om de objectiviteit van het handhavingsmechanisme van het Initiatief verder te borgen door te zorgen voor een procedure die voorziet in een onafhankelijke beslissing, of mogelijkheid tot beroep, over het gebruik van de illegale middelen op zeer korte termijn, omdat de economische gevolgen voor de betreffende leverancier of kweker mogelijk vergaand kunnen zijn.¹⁷

¹⁴ Van iedere deelnemer/retailorganisatie worden door Eurofins in opdracht van N&M twee filialen bezocht en zes verschillende planten gekocht. Volgens afspraak zijn dit vier soorten die jaarlijks terugkeren en twee 'surprisesoorten'. Eurofins kiest zelf de filialen die worden bezocht en koopt de planten. TBNL is hier niet bij betrokken.

¹⁵ Als een middel wordt aangetroffen en uit het gesprek blijkt dat dit niet gebruikt is door kweker noch leverancier, maar wel uit een andere bron wordt aangetroffen, dan wordt de kweker gevraagd een verbeterplan te maken hoe de besmetting met een middel uit andere bron kan worden tegengegaan.

¹⁶ Er wordt vanuit gegaan dat de kweker bij de teelt van de plant eenmalig een overtreding is begaan (en dus geen sprake is van een tweede constatering) als (i) het dezelfde plantensoort betreft bij twee verschillende retailers; of (ii) het hetzelfde illegale middel betreft dat bij twee verschillende retailers en twee verschillende planten wordt aangetroffen.

¹⁷ Deze optie kan er al zijn na de eerste constatering, maar in ieder geval na de tweede constatering gezien de verdergaande gevolgen in dat geval. In de laatste situatie zou dan ook de eerste constatering nog ter discussie moeten kunnen worden gesteld door de kweker.

Ten slotte is onduidelijk hoe na de pilot vanaf 2023 de openheid, objectiviteit, transparantie en onafhankelijkheid wordt gewaarborgd, als het Initiatief niet alleen in het kader van Ambitie 4.0 wordt toegepast, maar ook breder in de markt wordt gezet. De ACM adviseert TBNL om ook dan voldoende waarborgen te realiseren.

Conclusie

Het Initiatief streeft geen mededingingsbeperkend maar een legitiem (wettelijk) doel na, en doet dit op een noodzakelijke en proportionele manier. Als gevolg van het Initiatief kan een eerlijk(er) concurrentieproces plaatsvinden en de sierteeltsector (verder) verduurzamen. Ervan uit gaande dat het initiatief zowel in de pilotfase als daarna ook voldoet aan de eisen van openheid, objectiviteit, transparantie en onafhankelijkheid, vindt de ACM het aannemelijk dat het initiatief niet mededingingsbeperkend is en dus niet in strijd is met artikel 6 lid 1 Mededingingswet (Mw).

Hierdoor komt de ACM niet toe aan de vraag of het Initiatief kwalificeert als een nevenrestrictie c.q. de uitzondering van artikel 6 lid 3 Mw van toepassing zou kunnen zijn. De ACM acht het op voorhand niet onaannemelijk dat hiervan sprake is maar heeft hiervan geen analyse gemaakt.

Voor zover er een grensoverschrijdend effect bestaat en artikel 101 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) van toepassing is, acht de ACM het aannemelijk dat ook op grond van die bepaling dezelfde conclusie gerechtvaardigd is.

Vervolg

Zoals hiervoor is uiteengezet komt de ACM op grond van de door TBNL aangeleverde informatie tot de conclusie dat het aannemelijk is dat het Initiatief niet in strijd is met artikel 6 lid 1 Mw en/of artikel 101 lid 1 VWEU. De ACM zal deze samenwerkingsafspraken voor het tegengaan van het gebruik van illegale gewasbeschermingsmiddelen binnen de sierteeltsector in Nederland op dit moment dan ook niet verder onderzoeken.

De ACM kan het Initiatief op een later moment alsnog aan een nader onderzoek onderwerpen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een klacht. Aangezien u de ACM voorafgaand aan het Initiatief heeft geraadpleegd en voor zover u de ACM te goeder trouw hierover hebt geïnformeerd zal de ACM zelfs in het licht van nieuwe feiten en omstandigheden die uitwijzen dat dit Initiatief toch strijdig is met de mededingingsregels, geen boete opleggen. Zij zoekt dan samen met TBNL naar een oplossing om te voldoen aan de mededingingsregels.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

M. Denkers BA, MSc, MBA
Directeur Directie Mededinging